به نام خداوند جان و خرد

درس : **فارسی**	وزارت آموزش و پرورش سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان مرکز استعدادهای درخشان شهید بهشتی لنگرود پایه **هفتم** - دوره اول متوسطه	ساعت شروع :
نام و نام خانوادگی :		مدت پاسخگویی : ۶۰ دقیقه
تعداد صفحه: ۳		تاریخ ارزشیابی: ۱۴۰۳/۱۰/۲۲

ردیف	نمرهٔ تکوینی :	نمرهٔ پایانی :	نام دبیر و امضا :	بارم

۱ **عبارت صحیح را با (ص) و عبارت غلط را با (غ) ، مشخص کنید.** — ۳

الف : دربیت « جهان جمله فروغ روی حق دان / حق اندر وی زپیدایی است پنهان »، آرایهٔ تکرار وجود دارد. ( )

ب : در عبارت « گوش می دادم ، چشم می دادم ، دل می دادم و روحم چنان غرق فهمیدن بود که از هیجا می لرزید » ، چهار مفعول دیده می شود . ( )

پ : « تأمّل و تفکر و اندیشیدن » ، مترادفند . ( )

ت : جملهٔ « فرصت ها مثل گذشتن ابرها می گذرند » ، یک جملهٔ زبانی است . ( )

ث: بیت « که جایی که دریاست، من کیستم / گر او هست، حقّا که من نیستم » ، دارای ردیف است .( )

ج: عبارت « گل از گل کسی شکفتن » ، کنایه از غرق شادی و خوشحالی شدن است . ( )

۲ **جای خالی را با پاسخ مناسب کامل کنید.** — ۳

الف : در بیت « جوجه گنجشک گفت : می خواهم / فارغ از سنگ بچه ها باشم » ، آرایهٔ ..... به کار رفته است.

ب : در بیت « از خدا جوییم توفیق ادب / بی ادب محروم شد از لطف رب » ، ..... متمّم وجود دارد .

پ : در مصراع« زندگی بر تو می زند لبخند » ، کلمهٔ ..... جزء اصلی جمله است .

ت : مجموعهٔ نشانه هایی که در خط فارسی به کار می روند ، نشانه های ..... نام دارند.

ج : جملهٔ « چقدر آزمون آسان است » ، می تواند هم یک جملهٔ ..... باشد ، هم ..... .

۳ **گزینهٔ درست را انتخاب کنید .** — ۳

الف : در کدام بیت ، آرایهٔ ادبی به درستی مشخّص نشده است ؟

۱) ای کارگشای هر چه هستند — نام تو کلید هر چه بستند — (تشبیه)

۲) غنچه هم گفت: گرچه دلتنگ — مثل لبخند باز خواهم شد — (کنایه)

۳) برگ درختان سبز در نظر هوشیار — هر ورقش دفتری است معرفت کردگار — (مراعات نظیر)

۴) همه عالم تن است و ایران ، دل — نیست گوینده زین قیاس ، خجل — (تشخیص)

ب : بند زیر ، چند جمله دارد ؟

« می گویند وقت طلاست ولی بدون تردید وقت از طلا گران بهاتر است ؛ زیرا با صرف وقت می توان طلا به دست آورد ولی دقایق تلف شده را با طلا نمی توان خرید » .

۱) هفت جمله ☐ ۲) شش جمله ☐ ۳) پنج جمله ☐ ۴) چهار جمله ☐

پ : مفهوم مصراع « آسمان مثل یک تبسّم شد » ، در کدام گزینه آمده است ؟

۱) آسمان از دست روزگار می خندید ☐ ۲) آسمان همانند لبخندی زیبا شد ☐

۳) روزگار هم با مهر و محبت با مردم رو به رو شد ☐ ۴) آسمان صاف و زیبا شد و ابرهای تیره کنار رفت ☐

ت : فعل کدام جمله ، اسنادی نیست ؟

۱) زمین به دور خورشید می گردد ☐ ۲) دعای مادرم مستجاب شد ☐

۳) قلب خالی مثل یک گلدان خالی زشت است ☐ ۴) قلبم مثل یک شهر بزرگ شده بود ☐

www.kanoonir

CamScanner

ث : کدام واژه به درستی معنی نشده است ؟

۱) مهیب : ترسناک ☐ ۲) غرّا : بسیار مغرور ☐ ۳) زَمْخت : کلفت ☐ ۴) قبراق : سرزنده ☐

ج : در کدام گزینه، نهاد به درستی معلوم شده است ؟

۱) با زبان عقربک می گفت عمر ☐ ۲) نگشت آسایشم یک لحظه دمساز ☐

۳) باز چشم جوانه ای وا شد ☐ ۴) نگردد شاخک بی بن برومند ☐

۴ **به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید .**

الف : در بیت « این زندگی حلال کسانی که همچو سرو / آزاد زیست کرده و آزاد می روند » ، به کدام ویژگی « سرو » اشاره شده است ؟

ب : بیت « با زبان عقربک می گفت عمر / می روم بشنو صدای پای من »، بر چه نکته ای تأکید دارد ؟

پ : عبارت « عمر بر باد مکن»، کنایه از چیست ؟

۳

ت : در بیت « تو را پرواز بس زود است و دشوار / ز نوکاران که خواهد کار بسیار ؟ » ، منظور از « نوکاران » چه کسانی هستند ؟

ج : در واژهٔ « شاخک » ،جزء « َک » ، چه معنایی را می رساند ؟

چ : مصراع « شدش گیتی به پیش چشم تاریک » را ساماندهی کنید .

۵ **به موارد خواسته شده، پاسخ دهید .**

فروغ (مترادف) : استقلال (متضاد) :

۱

مقتدر (هم خانواده) : گل (تناسب):

۶ **گزینهٔ مربوط در ستون (الف) را به گزینهٔ مربوط در ستون (ب) وصل کنید .**

۱

الف	ب
بنیانگذار نثر مسجّع (آهنگین)	قیصر امین پور
بیشتر قطعاتش به صورت مناظره بود	خواجه عبدالله انصاری
تنفّس صبح	نادر ابراهیمی
خانه ای برای شب	پروین اعتصامی

معنی شش کلمه از واژ های مشخّص شده را با توجه به جمله بنویسید .

۷ به احساسات **سرشار** از صفای سبزه های **معصوم** پاسخ می گفتم .

جوانان ما با پشتوانهٔ **همّت** و غیرت ، توانسته اند ، استعداد جوشان خود را آشکار کنند .

نیست گوینده زین قیاس **خجل**

۱/۵

هجوم **فتنه های آسمانی**

بر **نامده** و گذشته ، **بنیاد** مکن

کاش روزی به **کام** خود برسید !

www.kamnoon.ir

CamScanner

۸	**معنی و مفهوم بیت ها و جمله های زیر را به نثر روان بنویسید.** **الف : برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است معرفت کردگار** **ب : هر چه سرما و هر چه دل سردی / پر زد آهسته از نظر گم شد** **ت : خوشی واقعی گره از کار دیگران گشودن و با دیگران خندیدن است .**	۲/۵
۹	**حفظ شعر**	۲
	«زیباباش، زیازندگی کن، زیاماندیش وزیابخند»	
	طراح : عیسی پور کهلبونی	۲۰

www-kanoon-ir

پاسخ از الهه ظرافتی دانشجوی پزشکی دانشگاه تهران

۱- الف) نخ ب) نخ پ) ص ت) نخ ث) نخ ج) ص

۲- تشخیص ب) دو پ) می‌زند ت) نگارش ج) عاطفی، خبری

۳- ۴ ب) ۱ پ) ۲ ت) ۱ ث) ۲ ج) ۱

۴- آزادگی ب) گذر آسان عمر پ) عدم گذر عمر به بطالت

ت) افراد تازه کار ج) به معنای کوچک چ) کنیتی به خاطر چشمش تاریک شد.

۵- روشنایی وابستگی، متکی بودن

قدرت سبزه

۶- بنیانگذار نثر مسجع: خواجه عبدالله انصاری

بیشتر وقایعش به صورت مناظره بود: پروین اعتصامی

تنفس صبح: قمر امین پور

خانه‌ای برای شب: نادر ابراهیمی

۷- پیر، پاک، اراده، خجالت، تردید، بلاهای آسمانی، بنیامده، اساس

آرزو

۸- هر یک از بزرگ درختان در نظر انسان عاقل و عارف برگه‌ای از دفتری است که می‌توان با کمی به شناخت خداوند پی برد.

ب) ناامیدی و یأس از این رفت و خاموش شد.

ت) خوشی‌ای واقعی کمک کردن به دیگران است و بیش هم بودن و شاد بودن

PARGOL